

Sygn. akt III AUa 174/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Hawryszko
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka (spr.) SSO del. Beata Górską
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014 r. w Szczecinie

sprawy A. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 22 listopada 2012 r. sygn. akt VII U 837/12

oddala apelację.

SSO del. Beata Górską SSA Jolanta Hawryszko SSA Barbara Białecka

Sygn. akt III AUa 174/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 grudnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., odmówił ubezpieczonemu A. O. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą zawodową.

Odwołanie od decyzji złożył A. O., kwestionując dokonaną ocenę stanu jego zdrowia. Podniósł, że występująca u niego brucelozą powoduje niezdolność do wykonywania dotychczasowej pracy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości.

Wyrokiem z dnia 22 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że A. O., urodzony w dniu (...), wykonywał zawód kierowcy ciągnika, a także pomocnika ubojowca – masarza (ten ostatni przez około 25 lat). Do dnia 30 września 2012 roku ubezpieczony miał przyznane prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia. Następnie orzeczeniem nr (...) wydanym w Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy z dnia 25 lipca 2011 roku rozpoznano u ubezpieczonego, chorobę zawodową – brucelozę, wskazując jako rodzaj czynnika zawodowego stanowiącego przyczynę choroby zawodowej „ekspozycję na materiał biologiczny skażony pałeczkami Brucella. W oparciu o w/w orzeczenie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w G. (...) z dnia 25 sierpnia 2011 roku stwierdził u ubezpieczonego chorobę zawodową z wykazu „choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa” – brucelozę. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż jest wysoce prawdopodobnym, iż ubezpieczony pracujący w rzeźni zetknął się z materiałem zakaźnym. Decyzją z dnia 13 grudnia 2011 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu w związku z chorobą zawodową. Od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie. Aktualnie u A. O. rozpoznaje się okresowy zespół bólowy stawów i kręgosłupa w przebiegu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych, bez istotnego upośledzenia funkcji narządu ruchu, brucelozę seronegatywną do obserwacji, aktualnie bez deficytu ortopedyczno-neurologicznego, nadciśnienie tętnicze w II okresie wg skali WHO, otyłość prostą BMI = 32,51 kg/m.kw., stłuszczenie wątroby, kamice żółciową, przepuklinę pępkową, obustronne osłabienie słuchu głównie w zakresie wysokich tonów, szumy uszne, skrzywienie przegrody upośledzające sprawność ustroju. Z ustaleń Sądu Okręgowego wynikało, że powyższe schorzenia nie skutkują powstaniem u ubezpieczonego całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia, jak i w związku z chorobą zawodową. Przebyte zakażenie brucelozą aktualnie z ujemnymi wynikami serologicznymi nie powoduje pogorszenia funkcjonowania organizmu. Zmiany chorobowe narządu ruchu powstały przed zakażeniem brucelozą. Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, że stosownie do przepisu art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. 2002 rok, nr 199, poz. 1673 ze zm.) - ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy. Za chorobę zawodową uważa się chorobę określoną w wykazie chorób zawodowych, o którym mowa w art. 237 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy. Przedmiotowy wykaz zawarty został w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002 roku w sprawie wykazu chorób zawodowych, szczegółowych zasad postępowania w sprawach zgłaszania podejrzenia, rozpoznawania i stwierdzania chorób zawodowych oraz podmiotów właściwych w tych sprawach (Dz. U. 2002 r. nr 132 poz. 1115). Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że wskazane rozporządzenie pod pozycją 26 wykazu wskazuje – jako chorobę zawodową – brucelozę. Sąd Okręgowy odwołał się także do art. 12 i 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2009 Nr 153, poz. 1227) i wyjaśnił, że prawo do świadczenia uzależnione od okresowej niezdolności do pracy ustaje z upływem okresu, na jaki to świadczenie przyznano. Celem rozpoznania odwołania A. O. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych o specjalizacjach odpowiadających schorzeniom wskazywanym przez ubezpieczonego, tj. z zakresu laryngologii, ortopedii, neurologii, chorób wewnętrznych i medycyny pracy. W opinii z dnia 31 maja 2012 roku biegli sądowi lekarze stwierdzili u ubezpieczonego: okresowy zespół bólowy stawów i kręgosłupa w przebiegu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych, bez istotnego upośledzenia funkcji narządu ruchu, brucelozę seronegatywną do obserwacji, aktualnie bez deficytu ortopedyczno-neurologicznego, nadciśnienie tętnicze w II okresie wg skali WHO, otyłość prostą BMI = 32,51 kg/m.kw., stłuszczenie wątroby, kamice żółciową, przepuklinę pępkową, obustronne osłabienie słuchu głównie w zakresie wysokich tonów, szumy uszne, skrzywienie przegrody upośledzające sprawność ustroju. Sąd Okręgowy podkreślił, że powyższe schorzenia – zdaniem biegłych – nie skutkują powstaniem u ubezpieczonego całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia, jak i w związku z chorobą zawodową. Przebyte zakażenie brucelozą aktualnie z ujemnymi wynikami serologicznymi nie powoduje pogorszenia funkcjonowania organizmu. Jednocześnie biegli wyjaśnili, że zmiany chorobowe narządu ruchu powstały przed zakażeniem brucelozą. W oparciu o tę opinię Sąd Okręgowy stwierdził, że na dzień wydawania zaskarżonej decyzji, będącej przedmiotem niniejszego postępowania ubezpieczony, nie był niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową. Z kolei argumentacja ubezpieczonego wskazana w odpowiedzi na sporządzoną opinię biegłych nie stanowi – zdaniem Sądu pierwszej instancji – podstaw do wydawania nowej, lub uzupełniania już wydanej opinii sądowo – medycznej. W przekonaniu tego Sądu ubezpieczony poza subiektywnym odczuciem, iż biegli nie chcieli takiego związku stwierdzić, nie naprowadził żadnych dowodów podważających ustalenia i oceny biegłych w tym zakresie, brakowało więc podstaw do ich rewizji choćby w drodze

zlecenia wydania opinii uzupełniającej. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do podważenia wniosków zawartych w opiniach.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wywiódł ubezpieczony, który domagał się uchylenia wyroku w całości. Zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową. Podniósł, że opinia biegłych jest niezupełna, gdyż nie zawiera informacji o nadciśnieniu tętniczym. Zarzucił szereg błędów w opinii. Wskazał, że nie powołano specjalisty biegłego sądowego z dziedziny reumatologii w kierunku stwierdzenia zmian zwyrodnieniowych stawów.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji.

Pismem z 16 maja 2013 roku ubezpieczony wniósł pismo zatytułowane „Uzupełnienie apelacji”, w którym podtrzymał wszystkie wnioski zawarte w apelacji z 26 grudnia 2012 roku oraz domagał się uzupełnienia postępowania o dowód z badania sądowo – lekarskiego sporządzonego przez biegłego sądowego dr n. med. E. B. – specjalistę otolaryngologa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego ostatecznie nie zasługuje na uwzględnienie.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także zarzutów podniesionych w apelacji i uzupełniającego postępowania dowodowego przeprowadzonego w ramach postępowania apelacyjnego, prowadzi zdaniem Sądu Apelacyjnego do wniosku, że wyrok Sądu Okręgowego odpowiada prawu. Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, dokonując przy tym trafnej interpretacji przepisów mających zastosowanie w niniejszej sprawie. Wnioski, które wywiódł Sąd Okręgowy z opinii biegłych sądowych były uzasadnione treścią wydanych opinii i w sposób zasadny stały się podstawą do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie. Zarzuty i wnioski dowodowe podnoszone w apelacji ubezpieczonego nie doprowadziły do zamierzonego wzruszenia przez apelującego dokonanej przez Sąd I instancji oceny niezdolności do pracy. Powyższe pozwoliło Sądowi Apelacyjnemu przyjąć za własne ustalenia sądu pierwszej instancji w zakresie stanu faktycznego. Sąd odwoławczy podzielił również ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Powyższe czyniło zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz szczegółowych rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1998 roku, sygn. I PKN 339/98, OSNAPiUS z 1999 roku, nr 24, poz. 776).

Sąd Apelacyjny dokonując oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego miał na uwadze, że w niniejszej sprawie przedmiotem sporu pozostało ustalenie stanu zdrowia ubezpieczonego z punktu widzenia związku z chorobą zawodową oraz zdolności do pracy. W tej kwestii wskazać należy, że niezdolność do pracy wskutek choroby zawodowej jest kategorią prawną. Zatem kwalifikacja danego stanu faktycznego ustalonego na podstawie opinii biegłych w zakresie wymagającym wiedzy medycznej należy do sądu, a nie do biegłych. Do oceny i stopnia zaawansowania chorób, ich wpływu na stan czynnościowy organizmu uprawnione są osoby posiadające fachową wiedzę medyczną, a zatem okoliczności tych można dowodzić tylko przez dowód z opinii biegłych. Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a ponadto powinna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (tak w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., sygn. II UKN 685/98, OSNP z 2000 r., nr 17, poz. 655). Ocena niezdolności do pracy w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy wymaga z reguły wiadomości specjalnych, tj. opinii biegłego z zakresu medycyny.

Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę dokonał prawidłowej oceny zdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Ocenę medyczną poprzedziło zlecenie wykonania opinii biegłym sądowym specjalistom z zakresu dziedzin medycyny adekwatnych do zgłaszanych przez ubezpieczonego chorób. Natomiast finalne rozstrzygnięcie o odmowie

przyznania świadczenia związane jest z oceną jurydyczną zasadności odwołania, która sprowadza się do stwierdzenia, że ubezpieczonemu nie przysługiwało prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Ocena stanu zdrowia A. O. została dokonana w oparciu o opinie biegłych sądowych sporządzone w postępowaniu przed Sądem Okręgowym oraz - odnosząc się do zarzutów apelacji, opinie sporządzone w postępowaniu apelacyjnym. Na rozprawie apelacyjnej z dnia 5 sierpnia 2013 roku Sąd drugiej instancji postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego specjalisty otolaryngologa E. B. oraz specjalisty chorób oczu i reumatologa na okoliczność czy na dzień złożenia wniosku o świadczenie z 16 września 2011 roku oraz wydania zaskarżonej decyzji z 29 grudnia 2011 roku A. O. był niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową – brucelozą, czy była to niezdolność całkowita czy częściowa, trwała czy okresowa. W sporządzonej opinii sądowo – lekarskiej z 11 września 2013 roku doktor nauk medycznych D. P. wskazała, że ze względu na układ wzrokowy A. O. jest zdolny do pracy zgodnie z kwalifikacjami. Biegła podała, że w układzie wzrokowym brak cech przebytego zapalenia naczyń, które mogłyby towarzyszyć chorobie podstawowej, z czego należy wnosić, że ubezpieczony był zdolny do pracy w okresie składania wniosku rentowego. Z kolei biegła reumatolog dr A. Z. w końcowych wnioskach opinii z 13 stycznia 2014 roku podała, że brak jest podstaw do stwierdzenia niezdolności do pracy w związku z rozpoznaną u ubezpieczonego chorobą zawodową – brucelozą. W badaniu lekarskim stwierdzono dobrą sprawność ruchową, sprawny chód, nieznaczne ograniczenie funkcji ruchowych w lewym stawie kolanowym. Pozostałe stawy obwodowe i kręgosłup – bez ograniczeń ruchowych i cech stanu zapalnego. Biegła z zakresu otolaryngologii dr E. B. wskazała, że schorzenia laryngologiczne u badanego nie dają podstaw do orzekania niezdolności do pracy. Niedosłuch stanowi przeciwwskazanie do pracy w hałasie i na wysokości, ale z wywiadu wiadomo, że kiedy ubezpieczony jeszcze pracował to jego stanowisko nie było narażone na nadmierny hałas.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego wnioski opinii biegłych sporządzone w postępowaniach obu instancji okazały się kategorię i zostały logicznie uzasadnione. Biegli sądowi poprzedzili wydane opinie gruntowną analizą zebranej dokumentacji medycznej. Udzielili wyczerpujących wyjaśnień. Ubezpieczony nie wniósł żadnych zastrzeżeń do opinii sporządzonych w postępowaniu apelacyjnym, a te zgłoszone w postępowaniu przed pierwszą instancją, zostały dostatecznie wyjaśnione. Z powyższego wynika, że biegli sporządzający opinie ocenili stan zdrowia ubezpieczonego według stanu z chwili wydania decyzji przez organ rentowy. Wnioski opinii nie dają – w przekonaniu Sądu Apelacyjnego, podstaw do przyznania ubezpieczonemu renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Reasumując, po uzupełnieniu materiału dowodowego Sąd Apelacyjny uznał, że Sąd Okręgowy wydał prawidłowe orzeczenie dokonując właściwej oceny medycznej i jurydycznej niezdolności ubezpieczonego do pracy.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego jako bezzasadną.

SSO del. Beata Górka SSA Jolanta Hawryszko SSA Barbara Białicka